

Toplum barışı ve zekât

Remzi Bey: “Zekât emrinin toplum fertleri arasında meydana getirdiği olumlu davranışlar üzerinde durur musunuz? Toplumun alt ve üst sınıflarını birbirine yaklaştırması ve aralarında sevgi bağları tesis etmesinde zekâtın rolü nedir?”

ALLAH İNSANI NİMETLERİNDE YÜZDÜRÜYOR

İnsan hangi hâl üzere olursa olsun, mutlak şekilde nimetler içinde yüzüyor.

Allah insanı halden hâle, farklılıktan farklılığa, düzeyden düzeye, imkândan imkâna uğrattıyor. Allah'ın insana her verdiği şey farklı bir zenginliktir. Her uğrattığı hal, farklı bir nimettir. Her yaşattığı farklılık, müstesna bir güzelliştir.

Keşke insan bunu bir bilse...

Nitekim fakr u zaruret içinde, musîbet ve belâ anında, acı ve keder esnasında sabırdan güzel nimet yoktur.

Bolluk ve genişlik zamanında, varlık ve sıhhat esnasında, huzur ve mutluluk mevsiminde ise şükürden güzel mutluluk yoktur.

ZEKÂT VEREN DUÂ ALIR

Öyle ki, şükreden, elindeki varlığı kendinden düşük kimselerle sevgi ve şefkat içinde paylaşır. Bunu zekât emrine uyarak yapar.

Yani, şükreden zekât verir.

Zekât veren, kendisinden düşük kimseleri şefkat yağmuruna tutar.

Böylece alt sınıftan da üst sınıfa duâ sağanağı başlar.

FAİZ FAKİRE MERHAMETSİZLİKTİR

Bediüzzaman Hazretleri zekât ile faizi bu açıdan karşılaştırıyor. Bediüzzaman'a göre, toplum hayatında zenginlerle fakirler arasında uyumlu bir denge oluşursa, toplumda barış ve huzur topluca yaşanmaya başlar. Eğer bu denge kurulmazsa toplum hayatı huzursuzluk ve kargaşadan kurtulamaz.

Bütün toplumları kargaşaya sürükleyen tek anlayış: “Ben tok olayım; başkası açlıktan ölse, bana ne?” anlayışıdır.

Toplumları çöküşe sürükleyen kötü ahlâkın kaynağı ise: “Sen çalış; ben yiyeyim” felsefesidir.

Faiz zenginler sınıfını fakirlere karşı zulme, merhametsizliğe ve ahlâksızlığa itmiştir. Çünkü zenginler, fakirlere ihtiyaç duydukları desteği faiz karşılığında veriyorlar.

Oysa bu ahlâksızlıktır, fırsatçılıktır, insafsızlıktır, merhametsizliktir, zulümdür, haksızlıktır.

Borç ya bire bir geri ödenmek üzere verilmeli, ya da bir kısmı veya mümkünse tamamı bağışlanmalıdır. Bu durumda borç veren kimsenin malî kaybını Cenâb-ı Hakk'ın karşılayacağı Kur'ân'da müjdelenmiştir.

Kur'ân buyurmuştur ki: “Malını Allah rızası için harcayıp da Allah'a güzel bir borç verecek kim var? İşte onun karşılığını Allah kat kat verecektir. Rızkı kısan da, bollaştıran da Allah'tır. Hepinizin dönüşü O'nadır.” 1

Nitekim borç verilen paraya faiz bindirmek fakirin belini büküyor. Bu, fakir için rahatlama bir yana, eziyetten başka bir şey getirmiyor. Sıkıntısını çözümüyor, bilâkis katlıyor. Fakir faizle hiçbir zaman düze çıkamıyor.

Bu durumda, zengine karşı kin, haset, kıskançlık, çekememezlik, sürtüşme hissi ön plâna çıkıyor ve bu duygular toplum barışını bozuyor. Avrupa'da emekle sermaye çatışması bu yüzden başladı ve dünyanın huzurunu kaçıran olumsuz cereyanlarla sonuçlandı.

Beşer faizden vazgeçmedikçe de insanlığın topluca mutlu olması söz konusu olamaz.

ZEKÂT BARIŞ KÖPRÜSÜDÜR

Faize karşılık Kur'ân'ın çözümü zekâttır.

Zekât, zenginlerle fakirleri barıştıran en etkin bir barış ve şefkat köprüsüdür.

Zekât, toplumun üst sınıflarının alt sınıflarına uzattığı şefkat elinden başka bir şey değildir.

Kur'ân zekâtı farz kılmakla bu huzursuzluğu kökünden söküp atmıştır.

Öyle ki, zekât ile elinden tutulan fakir, zengine kin göstermek yerine saygı duymakta, kıskançlık ve haset duymak yerine duâ etmekte, sürtüşme ve çekememezlik göstermek yerine hürmet ve itaatle mukabele etmektedir.

Fakir zekâtını aldığı zaman zengine duâ etmektedir.

Bu duâ ile toplum barışı temel dinamiğini almış olmaktadır.

Kur'ân zekâtı farz kılmakla en karmaşık toplumsal problemi kökünden çözmüştür.

Zekâtı farz kılan, faizi haram kılan Kur'ân, böylece belirli bir azınlığı değil, toplumun tamamını barış ve huzura gark etmiştir.2

DUÂ ALMAYA DEVAM ETMELİYİZ

Öyleyse masumun ahını almak yerine, duâsını almalıdır.

Bu fırsat, Allah'ın verdiği mal ile zenginin elindedir.

Bu bulunmaz fırsatı kaçırmamalı, mal elimizdeyken hiç erinmeyerek, hiç yüksünmeyerek zekâtını vermeli, duâ almaya devam etmeliyiz.

Dipnotlar:

1- Bakara Sûresi: 245.

2- Sözler, s. 373.